

Directoraat Generaal Water
t.a.v. Mevr. ir. A.G. Nijhof
Postbus 20904
2500 EX Den Haag

Datum
21 oktober 2008

Contactpersoon
ir. F. Dijkman

Doorkiesnummer
0320 299525

Bijlage(n)
-

Onderwerp
Onafhankelijk oordeel Beleidsdoorlichting
Waterkwantiteit

Uw kenmerk
VENW/DGW-2008/1708
Ons kenmerk
IVW 2008/14328

Geachte mevrouw Nijhof,

Graag bied ik u hierbij mijn reactie aan op de "Beleidsdoorlichting Waterkwantiteit", die u mij op 3 oktober 2008 heeft toegezonden. U heeft aan de Inspectie Verkeer en Waterstaat (IVW) gevraagd een onafhankelijk oordeel te geven over de kwaliteit en objectiviteit van de analyse en beoordeling in de beleidsdoorlichting. In deze brief geeft IVW haar oordeel hierover. Het oordeel is gebaseerd op het aangeboden rapport. IVW is niet afgedaald tot onderliggende informatie. Deze reactie kan derhalve niet worden gezien als een second opinion.

Oordeel op hoofdlijnen

De bevindingen in de beleidsdoorlichting zijn naar mijn oordeel objectief en waarde vrij weergegeven. IVW heeft vertrouwen in de conclusies die getrokken worden in de beleidsdoorlichting.

Helaas moet in de beleidsdoorlichting worden geconstateerd dat op basis van de geraadpleegde (evaluatie)onderzoeken beleidsinformatie ontbreekt om een uitspraak te kunnen doen over een aantal onderwerpen waar de "Regeling periodiek evaluatieonderzoek en beleidsinformatie 2006" (RPE 2006) om vraagt. IVW betreurt dat, maar beseft dat de feiten nu eenmaal zo liggen. Omdat informatie over doelrealisatie ontbreekt, moet in de beleidsdoorlichting dan ook terecht de conclusie getrokken worden dat niet bekend is wat de effecten van de beleidsinspanningen tot dusverre zijn en of de doelstellingen van het waterkwantiteitsbeleid worden gehaald.

Nadere uitwerking oordeel IVW

Bij het vormen van mijn oordeel over de Beleidsdoorlichting Waterkwantiteit heb ik kritisch gekeken naar inhoud, onderbouwing, geraadpleegde bronnen en vormgeving van het rapport. Mijn oordeel over de kwaliteit van de beleidsdoorlichting met betrekking tot deze aspecten zijn hierna nader toegelicht.

Toezichteenheid Waterbeheer
Postbus 61, 8200 AB Lelystad
Bezoekadres Noorderwagenvleugel 6, Lelystad

Telefoon (0320) 29 95 00
Fax (0320) 29 95 01
Internet www.ivw.nl

Inhoud

Voor de beleidsdoorlichting is ervoor gekozen het accent te leggen op de eerste activiteit van artikel 31.03 uit de begroting 2008 van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat, namelijk "voorkomen en bestrijden van wateroverlast en watertekorten in rijkswateren en regionale wateren door het nemen van anticiperende maatregelen, het maken van ruimte voor water en het vasthouden van het water op de plaats van ontstaan van de problematiek". De focus in de beleidsdoorlichting is gelegd op "de regierol die het rijk speelt in het komen tot afspraken voor de aanpak van het regionale watersysteem".

Het ware goed geweest om expliciet aan te geven waarom de uitvoering van het waterkwantiteitsbeleid in het landelijke hoofdsysteem (rijkswateren; zie hierboven) niet is beschouwd in deze doorlichting.

In de bovengenoemde activiteit van het begrotingsartikel zijn een drietal concrete doelstellingen genoemd, te weten:

1. het nemen van anticiperende maatregelen;
2. het maken van ruimte voor water;
3. het vasthouden van het water op de plaats van ontstaan van de problematiek.

In de beleidsdoorlichting kan door het ontbreken van hiervoor vereiste informatie niet worden aangegeven of de instrumenten die zijn ingezet hier een bijdrage aan leveren. IVW betreurt dat, maar heeft er begrip voor dat de gevraagde relatie tussen de ingezette instrumenten en de effecten op de geformuleerde doelstellingen nu niet kan worden gelegd.

Onderbouwing

Een enkele keer is de conclusie niet geheel in lijn met hetgeen de onderbouwing doet vermoeden. Zo wordt bijvoorbeeld in de conclusie over effectiviteit WB21-beleid aangegeven dat de 100-miljoen regeling een stimulerend effect heeft gehad op de snelle start van de uitvoering van de wateroverlastprojecten. Wat echter wel in de tekst van de beleidsdoorlichting staat, maar niet in de conclusies terugkomt, is de constatering dat deze regeling weinig effect heeft op de bewustwording van de noodzaak van structurele reserveringen van financiële middelen door gemeenten en waterschappen voor realisering van de WB21 doelen.

Tevens is uit de tekst van de beleidsdoorlichting niet altijd duidelijk welke conclusies zijn overgenomen uit de gebruikte literatuur, zoals opgenomen in bijlage 1 van de beleidsdoorlichting, en welke het resultaat zijn van de beleidsdoorlichting zelf. De reden voor deze onduidelijkheid is het ontbreken van citaten met bijbehorende bronvermelding in de teksten van het rapport. Een enkele keer is deze bronvermelding wel aanwezig, maar onvolledig en niet opgenomen in de literatuurlijst. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de verwijzing naar de "Commissie Leemhuis" in de paragraaf over de verantwoordelijkheid van de overheid voor de oplossing van het probleem.

Geraadpleegde bronnen.

Voor de beleidsdoorlichting zijn alleen landelijke (evaluatie-)onderzoeksrapporten geraadpleegd. De vraag dringt zich op of het raadplegen van regionale rapporten niet tot een duidelijker beeld van de uitvoering van het beleid zou kunnen hebben geleid. Dit overigens in het besef dat

regionale informatie erg verschillend kan zijn qua "format" en daardoor moeilijk optelbaar tot een landelijk beeld.

Vormgeving

IVW is van mening dat de doorlichting verzorgd oogt en gemakkelijk leesbaar is. Het omkaderen van de vaste onderdelen, die conform de RPE 2006 aan de orde dienen te komen, draagt daar zeker aan bij. Hoewel aangegeven is dat er een duidelijk onderscheid is aangebracht tussen de feiten en meningen enerzijds en het oordeel van de onderzoekers anderzijds, is dit onderscheid in de rapportage niet consequent toegepast. Het ware helderder geweest wanneer bijvoorbeeld afzonderlijke (sub)paragrafen waren gewijd aan feiten, analyse, oordeel, conclusie en aanbevelingen.

Samen werken aan beter zicht op de uitvoering

Een belangrijke conclusie uit de beleidsdoorlichting is dat de informatievoorziening van DGW en daarmee ook van de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat, over de uitvoering van het WB21 beleid en de mate van doelbereiking momenteel gebrekkig is. Dat vraagt uiteraard om nadere actie en verbetering. IVW is graag bereid een bijdrage te leveren aan het verder vormgeven van deze verbetering. In dit verband breng ik bij u onder de aandacht dat IVW ook door middel van inspectieonderzoeken naar NBW gerelateerde onderwerpen de komende jaren zicht wenst te krijgen op de uitvoering van het WB21 beleid en de afspraken zoals die gemaakt zijn in het kader van NBW-actueel.

Hoogachtend,

DE HOOFDINSPECTEUR WATERBEHEER,

prof.dr. J. Leentvaar